

Co dělají gynekologové v době covidové?

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

dnešní doba je tak rychlá, že až budete číst toto vydání Gynekologie a porodnictví, řada věcí už bude zase úplně jinak. V době, kdy píšu tento editorial, všechna média hlásají, že máme v České republice poprvé přes 3 000 tisíce pozitivních záchytů covid-19 denně a v Indii se blíží k hranici 100 000.

A tak se ptám, co v této době dělají všichni gynekologové a porodníci? Prostě normálně pracují.

V ambulancích gynekologických zánětů a nepravidelných krvácení určitě pacientek nebylo a nebude, možná jen část starších pacientek ze strachu na chvíli odložila pravidelnou preventivní prohlídku. Těhotných je stále stejně a možná jich bude přibývat v souvislosti s restrikcemi společenských a kulturních událostí.

V nemocnicích (alespoň tedy v té naší fakultní) se na gynekologii onkologický program vůbec nezastavil, plánované odložené operace z jara (kdy jsme měli v ČR 300 pozitivních záchytů za den) se právě dostávají do programu. Porodů neubývá a lékaři a porodní asistentky na porodních sálech pracují naplno. A jsem si celkem jist, že za měsíc bude situace velmi podobná, možná se jen trochu změní pracovní podmínky.

A co asistovaná reprodukce? Také žádná velká změna. Páry plánují těhotenství covid necovid. Jediné, co se změnilo, je příjezd pacientek z části evropských zemí, ve kterých došlo ke znatelnému omezení cestování. A pak také z Ameriky, kde je propad cestování opravdu zřetelný.

A tak možná nastal ten pravý čas zamyslet se nad politikou „plánování rodičovství“ a vůbec reprodukčního zdraví naší mladé populace. Ve škole nás učili, že plánování rodičovství je založeno na ochraně před přirozeným otěhotněním. Bylo to sice před 25 lety, ale stav je pořád stejný. Soudě podle věkového rozložení pacientek v našich ambulancích je opravdu na čase tento pohled rychle změnit a připravit koncept opravdové péče o reprodukční zdraví, třeba na podkladě evropské Fertility Education Initiative. Přece jen by-

chom raději léčili pacientky nemocné (tedy se stanovenou diagnózou), než ty, které mají své nejpłodnější období za sebou. Nemůžeme spoléhat na to, že mladí lidé a společnost tento markantní posun ve výkladu sami pochopí a třeba se pod vlivem covidových opatření vrhnou na časně a přirozené otěhotnění. Takový optimista opravdu nejsem.

Přeji všem pevné zdraví, selský rozum a dostatek času, třeba i na přečtení tohoto čísla Gynekologie a porodnictví.

*MUDr. Štěpán Machač, Ph.D.
Reprofit International s.r.o., Brno*